

Η Χώρα και η Κοινωνία περνούν κρίσιμες μέρες

Σε αυτό το περιβάλλον, τα Πανεπιστήμια καλούνται να υλοποιήσουν ένα δύσκολο εγχείρημα: Την διοικητική και λειτουργική τους αναδιαμόρφωση υπό συνθήκες χρηματοδοτικής αποστράγγισης και με βάση ένα νέο νόμο που εξ αρχής δημιούργησε μεγάλες τριβές, σχεδιασμένος ερήμην - και κατ' απαξίωση - της πανεπιστημιακής κοινότητας. Πίστευα, και συνεχίζω να πιστεύω, ότι τα Πανεπιστήμια δεν θα έπρεπε να υποστούν μια τέτοιου είδους και ύφους μεταχείριση. Θα έπρεπε, αντίθετα, στο μέτρο του δυνατού να ενισχυθούν οικονομικά, και με την συνεπικουρία απαραίτητων θεσμικών βελτιώσεων - πρωτογενώς επεξεργασμένων από τα ίδια τα Πανεπιστήμια - να αποτελέσουν μοχλό ανάπτυξης και εξόδου της χώρας από την πολυδιάστατη κρίση.

Στην παρούσα επαχθή συγκυρία, εν τούτοις, το Πανεπιστήμιο οφείλει περισσότερο από ποτέ να λειτουργήσει σε κλίμα συνεννόησης, συνεργασίας, και ενότητας, και οπωσδήποτε στα πλαίσια της νομιμότητας.

Υπό το πρίσμα αυτό, θα ήθελα να δηλώσω ότι η υποψηφιότητά μου ως εσωτερικό μέλος στο (πρώτο) Συμβούλιο Διοίκησης του Πανεπιστημίου Κρήτης υπηρετεί την εκ μέρους μου ανάδειξη και υποστήριξη του πρωτίστως ζητούμενου - στις παρούσες περιστάσεις: Της συμμετοχής, δηλαδή, και συμβολής όλων στην βελτίωση των δεδομένων και στην αναθεώρηση των κακώς κειμένων.

- Ο νέος νόμος, μετά και τις βελτιώσεις που προέκυψαν από τις προς τούτο παρεμβάσεις των Πανεπιστημίων, περιέχει δυνητικά θετικές διατάξεις, κυρίως την θεσμοθέτηση Οργανισμού και Εσωτερικού Κανονισμού, που - κατά την ανάγνωση μου - αφήνουν ανοικτό σε έκαστο ΑΕΙ το μείζον θέμα της διαμόρφωσης του καταστατικού του χάρτη και της ιδιαίτερης φυσιογνωμίας του. Στα πλαίσια αυτά, θεωρώ ότι οι προβληματικές διατάξεις του νόμου 4009 είναι δυνατόν να θεραπευτούν και η πρωτοβουλία προς τούτο αντικειμενικά επαφίεται στα μέλη του πρώτου συμβουλίου διοίκησης. Κατά τη γνώμη μου, και όχι μόνον, οι πλέον προβληματικές διατάξεις του νέου νόμου αφορούν:
- Τον ρόλο, και τη διαδικασία ανάδειξης των εξωτερικών μελών του Συμβουλίου Διοίκησης.
- Τα όρια δικαιοδοσίας τόσο του Συμβουλίου Διοίκησης όσο και του Κοσμήτορα εκάστης Σχολής σε θέματα που σχετίζονται με την ακαδημαϊκή αυτοτέλεια και ανάπτυξη των Τμημάτων.
- Τον τρόπο και το εύρος συμμετοχής όλων των συνιστωσών της Πανεπιστημιακής Κοινότητας στην λήψη των αποφάσεων.

Πιστεύω, κατά συνέπεια, ότι τα εκλεγμένα εσωτερικά μέλη του (πρώτου) συμβουλίου διοίκησης του πανεπιστημίου μας οφείλουν πρωτίστως:

- Να αναδείξουν την ηθική, την γνώση, και την αποτελεσματικότητα ως θεμέλιους λίθους διοίκησης του Πανεπιστημίου, κατ' αρχήν μέσω της εκλογής εξωτερικών μελών του συμβουλίου που να διαθέτουν αδιαμφισβήτητα όλα αυτά τα χαρακτηριστικά.

- Να αποτρέψουν οποιαδήποτε απόπειρα χειραγώγησης του Πανεπιστημίου από ομάδες συμφερόντων. Η Χώρα έχει πληρώσει ακριβά - και θα πληρώνει για πολλά χρόνια ακόμη - για λογαριασμό πολλών τέτοιων ομάδων. Ενδεχόμενες υποψηφιότητες εξωτερικών μελών που με οποιοδήποτε τρόπο εμπλέκονται, ή έχουν κατά το παρελθόν εμπλακεί σε επεισόδια διαφθοράς, προσωπικών επιδιώξεων και κακοδιαχείρισης ή/και για τα οποία υπάρχουν σκιές και κηλίδες στην ευρύτερη κοινή γνώμη, θα πρέπει εξαρχής να αποκλείονται. Θα πρέπει επίσης να αποκλείονται υποψηφιότητες εξωτερικών μελών που καθ' οιοδήποτε τρόπο - πέραν της κοινωνικής συναναστροφής - συνδέονται με εσωτερικά μέλη.
- Δεδομένου ότι με τη διάταξη περί συμμετοχής εξωτερικών μελών στο συμβούλιο διοίκησης του ιδρύματος εγείρεται ζήτημα καίριας εσωτερικής αντίφασης του νόμου 4009, να επιδιώξουν - ως ελάχιστη προϋπόθεση κατοχύρωσης του αυτοδιοίκητου του Πανεπιστημίου - τη συμμετοχή του συνόλου των μελών ΔΕΠ στην εκλογή των εξωτερικών μελών του συμβουλίου.
- Με δεδομένο ότι ο Οργανισμός και ο Εσωτερικός Κανονισμός του Πανεπιστημίου θα συναποτελέσουν τον καταστατικό του χάρτη και - τουλάχιστον σε ότι αφορά το ίδιο το Πανεπιστήμιο - θα δεσμεύσουν το ίδρυμα για τα προσεχή χρόνια, να συντάξουν τις καίριες αυτές θεσμικές συνιστώσες με κριτήρια (πέραν των αυτονόητων ακαδημαϊκών και, κυρίως, την προώθηση της αριστείας) την διαφάνεια, την αποτελεσματικότητα, και τη διασφάλιση της συναίνεσης στην λήψη και εφαρμογή των αποφάσεων. Στα πλαίσια αυτά μπορεί και πρέπει να συμμετάσχουν όλες τα μέρη της πανεπιστημιακής κοινότητας (ΔΕΠ/ Διδάσκοντες - Διοικητικοί - Φοιτητές) στην επεξεργασία και θεσμοθέτηση όλων των επί μέρους διατάξεων.
- Ειδικότερα, να επιδιώξουν την οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων των οργάνων διοίκησης που θεσπίζονται με τον νόμο 4009, και ιδιαίτερα των Κοσμητόρων, με στόχο την διασφάλιση της ακαδημαϊκής οντότητας, αυτοτέλειας, και ισόρροπης ανάπτυξης των ακαδημαϊκών τμημάτων. Στα πλαίσια αυτών των αρχών να αναζητήσουν και τις βέλτιστες λύσεις σε ενδεχόμενες αναδιανομές/συγχωνεύσεις σχολών και τμημάτων.
- Για την ένταξη και κατοχύρωση των παραπάνω στο νέο θεσμικό πλαίσιο, και προκειμένου αυτό να καταστεί λειτουργικό, να αναδείξουν και να διεκδικήσουν - ως διοικητικό όργανο καταστατικού χαρακτήρα - τις απαραίτητες προς τούτο ρυθμίσεις και προσθήκες εκ μέρους της Πολιτείας.
- Να διασφαλίσουν σε συνεργασία με τις εκλεγμένες Πρυτανικές Αρχές και την Σύγκλητο την ομαλή και σύννομη μετάβαση στο νέο διοικητικό πλαίσιο. Η διάρκεια της διαδικασίας αυτής, εάν χρειαστεί, να εξαντλήσει την θητεία των παραπάνω οργάνων.

Αυτονόητα, εάν εκλεγώ, δεσμεύομαι να εργαστώ για την υλοποίηση των παραπάνω.

Το Πανεπιστήμιο χρειάζεται συνέχεια, συνοχή, και ηρεμία

Μηνάς Βλάσσης

Καθηγητής Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κρήτης